

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนะของผู้ทำบัญชี และผู้บริหารธุรกิจ ในจังหวัดจันทบุรี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population)

การวิจัยครั้งนี้ประชากรประกอบด้วย บุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งและคงอยู่ในจังหวัดจันทบุรี ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2549 โดยพิจารณาจากหมวดธุรกิจ ที่มีนิติบุคคลคงอยู่สูงสุดเพียง 4 ลำดับแรกเท่านั้น คือ หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และ ของใช้ในครัวเรือน หมวดการก่อสร้าง หมวดการผลิต และหมวดบริการด้าน อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.1 ผู้ทำบัญชี ของห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัดในจังหวัดจันทบุรี
จำนวน 1,003 ราย

1.1.2 ผู้บริหารธุรกิจ ของห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัดในจังหวัดจันทบุรี
จำนวน 1,003 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

1.2.1 ขนาดตัวอย่าง (Sample Size)

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้พิจารณาจากจำนวนประชากร จำแนกเป็นผู้ทำบัญชีจำนวน 1,003 ราย และ ผู้บริหารธุรกิจ จำนวน 1,003 ราย โดยแบ่งตามหมวดธุรกิจ และใช้สูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ด้วยความเชื่อมั่น 95 % และ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5 % ซึ่งสามารถคำนวณโดยสูตรของยามานะ (Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากร = 1,003 ราย

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ = 0.05

$$n = \frac{1,003}{1 + 1,003(0.05)^2}$$

$$= \frac{1,003}{3.5075}$$

$$= 285.95$$

จากการคำนวณสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนกลุ่มละ 286 ราย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดตัวอย่างกลุ่มละ 300 ราย คือ ผู้ทำบัญชีจำนวน 300 ราย และ ผู้บริหารธุรกิจจำนวน 300 ราย

1.2.2 วิธีสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) คือ เมื่อผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง เป็นผู้ทำบัญชีจำนวน 300 ราย และผู้บริหารธุรกิจจำนวน 300 รายแล้วจึงนำมาพิจารณาต่อตามประเภทของหมวดธุรกิจทั้ง 4 หมวดธุรกิจ โดยคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามอำเภอในจังหวัดจันทบุรี โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาสัดส่วนของประชากรจำแนกตามหมวดธุรกิจ

ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน คือ ผู้ทำบัญชีจำนวน 300 ราย และผู้บริหารธุรกิจจำนวน 300 ราย แล้วคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมวดธุรกิจ ดังนี้ หมวด 4 : หมวด 6 : หมวด 7 : หมวด 11 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจจำแนกตามหมวดธุรกิจ

หมวดธุรกิจ	ผู้ทำบัญชี (ราย)		ผู้บริหารธุรกิจ (ราย)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. หมวด 4 : หมวดการผลิต	137	42	137	42
2. หมวด 6 : หมวดการก่อสร้าง	210	62	210	62
3. หมวด 7 : หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	555	166	555	166
4. หมวด 11 : หมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	101	30	101	30
รวม	1,003	300	1,003	300

จากตารางที่ 3.1 จะเห็นว่า จำนวนประชากรตามหมวดธุรกิจหลักสี่หมวดธุรกิจมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 2,006 ราย จำแนกเป็นผู้ทำบัญชี 1,003 ราย และ ผู้บริหารธุรกิจ จำนวน 1,003 ราย ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามหมวดธุรกิจ ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างในหมวด 4 : หมวดการผลิต จำนวน 84 คน แบ่งเป็นผู้ทำบัญชี 42 คน และผู้บริหารธุรกิจจำนวน 42 คน

กลุ่มตัวอย่างในหมวด 6 : หมวดการก่อสร้าง จำนวน 124 คน แบ่งเป็นผู้ทำบัญชี 62 คน และผู้บริหารธุรกิจจำนวน 62 คน

กลุ่มตัวอย่างในหมวด 7 : หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน จำนวน 332 คน แบ่งเป็นผู้ทำบัญชี จำนวน 166 คน และผู้บริหารธุรกิจ จำนวน 166 คน

กลุ่มตัวอย่างในหมวด 11 : หมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นผู้ทำบัญชี 30 คน และผู้บริหารธุรกิจจำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 2 หาสัดส่วนประชากรของหมวดธุรกิจ 4 หมวดจำแนกตามอำเภอในจังหวัดจันทบุรีแล้วนำมาคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างที่ได้จำแนกตามหมวดธุรกิจมาดำเนินการคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามอำเภอในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและตัวอย่างของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ จำแนกตามแต่ละหมวดธุรกิจ ในอำเภอของจังหวัดจันทบุรี

(หน่วย : ราย)

อำเภอ	หมวดธุรกิจ	ผู้ทำบัญชี		ผู้บริหารธุรกิจ		รวม
		N	n	N	n	n
กิ่งอำเภอ เขาคิชฌกูฏ	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	4	1	4	1	2
	2. การก่อสร้าง	4	1	4	1	2
	3. การผลิต	6	2	6	2	4
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	0	0	0	0	0
อำเภอ แก่งหางแมว	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	2	1	2	1	2
	2. การก่อสร้าง	2	1	2	1	2
	3. การผลิต	3	1	3	1	2
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	0	0	0	0	0

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

อำเภอ	หมวดธุรกิจ	ผู้ทำบัญชี		ผู้บริหารธุรกิจ		รวม
		N	n	N	n	
อำเภอ ขลุง	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	32	10	32	10	20
	2. การก่อสร้าง	35	11	35	11	22
	3. การผลิต	24	7	24	7	14
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	5	2	5	2	4
อำเภอ ท่าใหม่	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	54	16	54	16	32
	2. การก่อสร้าง	22	6	22	6	12
	3. การผลิต	12	4	12	4	8
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	8	2	8	2	4
อำเภอ นายายอาม	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และ ของใช้ในครัวเรือน	17	5	17	5	10
	2. การก่อสร้าง	11	3	11	3	6
	3. การผลิต	19	6	19	6	12
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	3	1	3	1	2
อำเภอ โป่งน้ำร้อน	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	15	4	15	4	8
	2. การก่อสร้าง	7	2	7	2	4
	3. การผลิต	4	1	4	1	2
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	0	0	0	0	0

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

อำเภอ	หมวดธุรกิจ	ผู้ทำบัญชี		ผู้บริหารธุรกิจ		รวม
		N	n	N	n	
อำเภอ มะขาม	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	15	4	15	4	8
	2. การก่อสร้าง	7	2	7	2	4
	3. การผลิต	7	2	7	2	4
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	4	1	4	1	2
อำเภอ เมือง	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	378	113	378	113	226
	2. การก่อสร้าง	92	27	92	27	54
	3. การผลิต	51	16	51	16	32
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	74	22	74	22	44
อำเภอ สอยดาว	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	25	8	25	8	16
	2. การก่อสร้าง	18	5	18	5	10
	3. การผลิต	4	1	4	1	2
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	4	1	4	1	2
อำเภอ แหลมสิงห์	1. การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซม ยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ส่วนบุคคล	13	4	13	4	8
	2. การก่อสร้าง	12	4	12	4	8
	3. การผลิต	7	2	7	2	4
	4. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	2	1	2	1	2
รวม		1,003	300	1,003	300	600

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กับผู้ทำบัญชี และผู้บริหารธุรกิจตามจำนวนที่ได้ในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชี 300 ราย และผู้บริหารธุรกิจ 300 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลักษณะ และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ดังนี้

2.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีในทัศนะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลผล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่งาน ประสบการณ์ทำงาน และหมวดธุรกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรีโดยจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึงเห็นด้วยมาก
3	หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึงเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด

พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาผู้ทำบัญชี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีการกำหนดคะแนนดังนี้

5	หมายถึงเป็นปัญหามากที่สุด
4	หมายถึงเป็นปัญหามาก
3	หมายถึงเป็นปัญหาปานกลาง
2	หมายถึงเป็นปัญหาน้อย
1	หมายถึงเป็นปัญหาน้อยที่สุด

พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทัศนะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด

2.1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหา โดยใช้คำที่กะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นประโยคความเดียว ไม่ใช่ประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ หรือคำถามที่เป็นการชี้นำให้ผู้ตอบรับหรือปฏิเสธ พร้อมทั้งตรวจสอบการพิมพ์และการเรียงลำดับข้อคำถาม

2.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน รายชื่อปรากฏตามภาคผนวกหน้า 154 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรีที่เป็นประชากรแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจกลุ่มละ 15 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 97.47 % และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ เป็นดังนี้

- ด้านความรู้ในวิชาชีพ เท่ากับ 94.58 %
- ด้านคุณธรรมจริยธรรม เท่ากับ 98.13 %

- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ 92.94 %
- ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เท่ากับ 94.36 %

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทัศนะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ ในจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ส่งจดหมายพร้อมแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 ชุด ประมาณวันที่ 1 – 20 มิถุนายน 2550 โดยสอดซองติดแสตมป์ไปให้ด้วยและขอให้ส่งแบบสอบถามคืนมาทางไปรษณีย์

3.2 มีแบบสอบถามที่ได้คืนมา จำนวน 342 ฉบับ สำหรับผู้ที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดตาม และนำส่งแบบสอบถามกลับไปอีกครั้งจำนวน 300 ฉบับ ภายหลังจึงได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาอีกจำนวน 118 ฉบับ รวมได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 560 ฉบับ และเมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา จึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 545 ฉบับ

3.3 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการประมวลผล และวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้ คือ

4.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) กับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ SD) กับข้อมูลที่เป็นความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ ในจังหวัดจันทบุรี และปัญหาในการพัฒนาผู้ทำบัญชี

สำหรับการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Joseph G. Van Mater & Glenn H. Gilbreath, 1987 : 798) เป็นดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด
1.81 - 2.60	น้อย

<u>ช่วงค่าเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความคิดเห็น</u>
2.61 – 3.40	ปานกลาง
3.41 – 4.20	มาก
4.21 – 5.00	มากที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนคติของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ในหมวดธุรกิจเดียวกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t – test) กับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน

4.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนคติของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ในหมวดธุรกิจที่ต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะทดสอบต่อด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด LSD (Least Significant Difference)

4.5 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กับข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด